כיתה ג' | חינוך פיננסי | שיעור 4 מתוך 4 | 45 דק' | מתאים למלכתי ולממלכתי-דתי

בוחרים ומוותרים

🎯 מטרות השיעור

- התלמידים יבינו שכשהכסף מוגבל, כל בחירה היא גם ויתור על משהו אחר
- התלמידים יזהו בכל בחירה על מה ויתרו
- התלמידים יבדקו אילו צירופי קנייה נכנסים בסכום נתון ויחשבו כמה כסף נשאר

📖 הסבר למורה

כשיש סכום מוגבל, אי אפשר לקנות הכול. בכל פעם שבוחרים דבר אחד, מוותרים על הדבר הבא שהיינו בוחרים בו. כלכלנים קוראים לזה "עלות אלטרנטיבית", ובכיתה ג' מספיק לקרוא לזה "על מה ויתרתי". ההבנה הזו חשובה: המחיר של דבר הוא לא רק השקלים ששילמנו, אלא גם מה שלא נוכל לקנות או לעשות במקומו. ביחידה "צורך או רצון?" של כיתה ב' התלמידים בחרו בין שני דברים. כאן מוסיפים חישוב של כמה נשאר, ובדיקה אילו צירופים נכנסים בתקציב. גם זמן הוא משאב: שעה שבחרנו לשחק בה היא שעה שלא עשינו בה משהו אחר.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

חומרים: כרטיסי מוצרים עם מחירים בדויים, "ארנק" של 50 ₪ מכסף מודפס לכל זוג

1. פתיחה: "ביריד יש לכם 50 ₪. כדור עולה 35 ₪, ספר 25 ₪ ומשחק קלפים 20 ₪. מה תקנו?"
2. מראים על הלוח: מי שקנה כדור נשאר עם 15 ₪ וויתר על הספר וגם על המשחק. מי שקנה ספר ומשחק שילם 45 ₪ וויתר על הכדור.
3. בזוגות: כל זוג מקבל ארנק וכרטיסי מוצרים, בוחר מה לקנות וכותב: "בחרנו ____, ויתרנו על ____, נשארו ____ ₪". כמה זוגות מציגים ומנמקים.
4. מילוי דף העבודה.

💡 הערות למורה

אין בחירה אחת נכונה. חשוב שהתלמידים ינמקו ויזהו על מה ויתרו. כדאי להזכיר שגם חיסכון הוא בחירה: מוותרים על משהו עכשיו בשביל משהו אחר אחר כך (השיעור "לחסוך או להוציא?"). למתקדמים: למצוא את כל הצירופים שאפשר לקנות ב-50 ₪ מהכרטיסים.

📝 בדף העבודה

בוחרים ומוותרים: 8 תרגילים, ומחוון מלא בעמוד השני.

מחוון למורה

מחוון: בוחרים ומוותרים

1. ב. הדבר שלא בחרתי כדי לקבל את מה שבחרתי
2. 40 - 28 = 12 ₪
3. ב. לא. נשארו לה 12 ₪, והמחברת עולה 15 ₪. חסרים 3 ₪.
4. יוותר על שני הספרים. יישארו לו 50 - 45 = 5 ₪.
5. 20 + 20 = 40; 50 - 40 = 10 ₪
6. ב. ספר ומשחק: 25 + 20 = 45 ₪. כדור וספר = 60 ₪, כדור ומשחק = 55 ₪, שניהם יותר מ-50 ₪.
7. למשל: על משחק בפארק עם חברים, על קריאת ספר או על מנוחה בבית. כל ויתור הגיוני מתקבל.
8. תשובה אישית. בודקים שהתלמיד כתב גם את הבחירה וגם את הוויתור (ממתקים עכשיו או הספר).